

KABINET HAVEL - Úsvit v Čechách

cyklus diskusí s kritickou reflexí současné české společnosti

listopad 2008 - listopad 2009

www.usvitvcechach.cz

ČESKÉ HODNOTY - o toleranci, víře, hodnotách a duchovním rozměru českého člověka

17. prosince 2008 21:00 hod. Divadlo Husa na provázku

hosté: Otakar Motejl, Jiří Stránský, Rut Kolínská

moderátorka: Renata Kalenská

Máme se dobře. Patří nám to

**Anna Sedláčková - studentka Masarykovy univerzity - Mediální studia a žurnalistika,
Environmentální studia**

Rut Kolínská na besedě o českých hodnotách konstatovala: „Je třeba udržet si vnitřní svobodu, i když ji obklopuje nesvoboda.“ Co se komu vybaví, když se řekne hodnoty českého člověka, probírali spisovatel Jiří Stránský, ombudsman Otakar Motejl a již zmíněná zakladatelka mateřských center v Česku. Jejich vzpomínky a názory vycházely z komunistické minulosti Čechů, co ale platilo tehdy, dá se leckde aplikovat i dnes.

Vnitřní svobodu si za minulého režimu Jiří Stránský udržet dovedl. Třebaže strávil deset let za mřížemi, minulý týden na besedě vděčně vzpomínal na duchovní elity národa zavřené v lágrech a na to, jakou školou pro něj kriminál byl. Když vězňové svým rodinám povinně posílali korespondenční lístky s textem, jak dobře se mají, Stránský domů napsal: „Milí rodiče, mám se dobře. Patří mi to.“

Ani devatenáct let po pádu totality není snadné uchovat si vnitřní svobodu. Máme se dobře, bezesporu mnohem lépe než před nástupem demokracie. Žijeme ale, jak bychom chtěli? Napadá mě, že jistá nesvoboda nás obklopuje nadále. Ekonomická nesvoboda, jež nás nutí ráno vstát a do večera pracovat, protože - dle měřítek ekonomů - čím víc má člověk peněz, tím je šťastnější. Spotřební chování lidí je elementární hybnou silou kapitalistické ekonomiky. Proto Václav Klaus jako náplast na nastalou finanční krizi národu doporučuje utrácet, utrácet, utrácet, podobně jako Američanům radil newyorský starosta Giuliani po 11. září 2001.

Jiří Stránský však finanční krizi překřtil na krizi z nenažranosti. Máme se dobře. „Kolik toho, co máte na sobě, je zbytečné a kolik to stojí?“ ptal se spisovatel publika na besedě. A kolik toho značkové oblečení, šperky, kosmetika a obecné úsilí vypadat ve srovnání s ostatními co nejlépe vypovídá o vnitřní svobodě člověka? Střežit svou svobodu, uchovat se pro vlastní život a být sám sebou označil za vážné a zásadní ostatně už renesanční autor Michel de Montaigne. Zapomeneme-li si pro samou práci a peníze udržet vnitřní svobodu, patří nám to.

Kolik toho, co máte na sobě, je zbytečné a kolik to stojí?

Je třeba udržet si vnitřní svobodu, i když ji obklopuje nesvoboda

Poznámka: text zveřejněn 22. prosince 2008 v Lidových novinách

[http://www.lidovky.cz/mame-se-dobre-patri-nam-to-0hs-
/ln_noviny.asp?c=A081222_000042_ln_noviny_sko&klic=229188&mes=081222_0](http://www.lidovky.cz/mame-se-dobre-patri-nam-to-0hs-
/ln_noviny.asp?c=A081222_000042_ln_noviny_sko&klic=229188&mes=081222_0)